

Geloof je ogen

Linwood Barclay bij Boekerij:

Zonder een woord

Dicht bij huis

Vrees het ergste

Kijk niet weg

Het ongeluk

Geloof je ogen

Een tik op het raam

Geen veilige plek

Onhoudbaar

Linwood Barclay

Geloof je ogen

*Een dodelijk complot en slechts
één – onbetrouwbare – getuige*

Eerste druk 2013
Tweede druk 2019

ISBN 978-90-225-8539-9
ISBN 978-94-6023-789-8 (e-book)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Trust Your Eyes*
Vertaling: Nienke van der Meulen
Omslagontwerp: bij Barbara
Omslagbeeld: © Margie Hurwich / Arcangel
Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2012 Linwood Barclay
© 2013 voor de Nederlandse taal: Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn broer

PROLOOG

Het was toeval dat hij Orchard Street in liep en het raam zag. Voor hetzelfde geld was het een week later geweest, of een maand of zelfs een jaar. Maar dit moest blijkbaar de dag zijn.

Natuurlijk, uiteindelijk zou hij hier toch wel terecht zijn gekomen. Vroeg of laat deed hij iedere straat aan als hij in een nieuwe stad kwam. Steeds als hij begon nam hij zich voor het systematisch aan te pakken – een straat van het begin tot het eind uitlopen, dan doorsteken naar het volgende blok en terug door de parallelstraat, zoals je door de gangpaden in de supermarkt loopt – maar dan kwam hij bij een zijstraat en ving iets zijn blik, en daar gingen zijn goede voornemens.

Zo gebeurde het ook toen hij in Manhattan kwam, ook al leende van alle steden die hij bezocht had deze stad zich bij uitstek voor een ordelijke manier van verkenning, althans het deel van de stad ten noorden van Fourteenth Street, uitgelegd in dat volmaakte raster van straten en avenues. Ten zuiden daarvan, in West Village, Greenwich Village, SoHo en Chinatown, tja, daar was het een zootje, maar dat stoorde hem niet. Het was echt niet erger dan in Londen of Rome of Parijs of zelfs North End in Boston, en hij had het heerlijk gevonden ook die steden te verkennen.

Van Delancey Street was hij zuidwaarts Orchard Street ingeslagen, maar zijn feitelijke startpunt voor deze wandeling was de kruising van Spring Street en Mulberry Street. Hij was over Mulberry Street in zuidelijke richting naar Grand Street gelopen, toen westwaarts naar Crosby Street, terug richting het noorden naar Prince Street, oostwaarts naar Elizabeth Street, zuidwaarts naar Kenmare Street, daar weer naar het oosten en verder door Delancey Street. Maar toen hij bij Orchard Street kwam, besloot hij daar rechts af te slaan.

Het was een mooie straat. Niet dat er voortuinen waren en fonteinen en bladerrijke bomen langs de stoep. Niet mooi zoals de Vacistraat in Boedapest, of de Avenue des Champs Élysées in Parijs, of Lombard Street in San Francisco, maar de straat was karakteristiek en doordrenkt van het verle-

den. Hij was smal, met eenrichtingsverkeer in noordelijke richting. Anderhalve eeuw oude bakstenen woonkazernes, slechts een paar met meer dan vier verdiepingen, de meeste maar twee of drie verdiepingen hoog. Een straat die stond voor zo veel verschillende periodes uit de geschiedenis van de stad. Skeletachtige brandtrappen leken zich aan de gevels van de huizen vast te klampen. Die huizen waren gebouwd in de Italiaanse stijl die in de tweede helft van de negentiende eeuw populair was: bogen boven de ramen, uitstekende stenen lateien, weelderige uitgesneden bladeren. Maar op de begane grond bevonden zich allerlei bedrijfjes, van trendy cafés tot winkels met designkleding. Er waren ook oudere, meer conventionele zaken. Een winkel in bedrijfskleding, een makelaar, een kapper, een galerie, een winkel met tassen en koffers. Veel van de gesloten winkels gingen schuil achter neergelaten stalen rolluiken.

Hij liep midden over straat en maakte zich niet erg druk om het verkeer. Dat was nu geen probleem. Hij vond altijd dat je een plek pas goed kon leren kennen als je midden over de straat liep. Van daaraf had je het beste zicht. Je kon vooruit kijken of naar links of rechts, of je kon een rondje draaien om te zien waar je geweest was. Het was goed om je omgeving en je opties te kennen voor als je snel moest reageren.

Omdat hij vooral geïnteresseerd was in de bebouwing van een stad – de architectuur, het ontwerp, de infrastructuur – besteedde hij weinig aandacht aan de mensen die hij op zijn reizen ontmoette. Hij maakte nooit een praatje. Hij had geen behoefte om zelfs maar ‘hoi’ te zeggen tegen die roodharige vrouw die op de hoek een sigaret stond te roken. Het kon hem niet schelen wat voor modestatement ze wilde maken met haar leren jasje, haar korte rok en zwarte kousen die eruitzagen alsof er expres ladders in waren gemaakt. En hij ging die atletisch gebouwde vrouw met die zwarte honkbalpet die voor hem de straat overstak niet vragen hoe zij dacht dat de Yankees het dit jaar gingen doen. Hij keek niet naar honkbal, gaf er niet om. En hij ging ook niet vragen waarom dat groepje mensen met uit hun zakken stekende stadsgidsen stond te luisteren naar een vrouw in hun midden, maar hij nam aan dat zij een soort gids was.

Bij Broome Street zag hij op de zuidoosthoek een uitnodigend restaurant met witte tafeltjes en gele plastic stoelen op de stoep. Maar er zat niemand buiten. Op een bordje voor het raam stond: KOM BINNEN OM WARM TE WORDEN. Hij liep ernaartoe, tuurde door het raam naar de mensen die koffie dronken, op hun laptops werkten of de krant lazen.

De ruit van het restaurant weerspiegelde de auto die hij steeds bij zijn reizen zag. Een onopvallende sedan. Misschien een Civic. Met apparatuur op

het dak. Hij had die auto eerder gezien. Vaak. Als hij niet beter wist, zou hij denken dat hij gevolgd werd. Hij besteedde er verder geen aandacht aan en keek door de ruit het restaurant in.

Hij wilde dat het mogelijk was om naar binnen te gaan en een *latte* of een cappuccino te bestellen. Hij kon de koffie bijna ruiken. Maar hij moest door. Er was zo veel van de wereld te zien en er was zo weinig tijd. Morgen stond Montreal op het programma. En, afhankelijk van hoeveel hij daar opschoot, misschien de volgende dag Madrid.

Maar hij zou deze plek niet vergeten. Dat bordje voor het raam, de tafeltjes en stoelen buiten. De andere bedrijfsjes van Orchard Street. Die smalle steegjes tussen de gebouwen. Plus alles wat hij op Spring Street en Mulberry en Grand en Crosby en Prince en Elizabeth en Kenmare en Delancey had gezien.

Hij zou het allemaal onthouden.

Hij was ongeveer op een derde van het blok na Broome Street toen hij omhoogkeek.

En hier deed het toeval zijn intrede. Dat hij in Orchard Street was terechtgekomen, was niet ongewoon. Maar dat hij hoger had gekeken dan de winkelpuien, was wél bijzonder. Dat deed hij niet altijd. Hij bekeek de winkels en las de reclames in de etalages, bestudeerde de mensen in de koffiешops, prentte zich de nummers boven de deuren in, maar hij keek niet altijd hoger dan de begane grond of de eerste verdieping. Soms vergat hij het en soms had hij er geen tijd voor. Voor hetzelfde geld was hij deze straat uit gelopen en had hij dat speciale raam in dat speciale huizenblok nooit gezien.

Maar aan de andere kant, dacht hij, had het misschien niets met toeval te maken. Misschien was het voorbestemd dat hij dit raam zou zien. Misschien was het wel een raar soort test. Om vast te stellen of hij er klaar voor was, ook al geloofde hij zelf wel dat hij dat was. Maar degenen die van zijn talenten zouden gebruikmaken, moesten misschien nog wat meer overtuigd worden voor ze hem vertrouwden.

Het raam was op de tweede verdieping, boven een winkel waar ze sigaretten en kranten verkochten – daar had je die auto weer, weerspiegeld in de etalage – en nog een winkel, waar ze shawls voor vrouwen verkochten. Het raam was in twee ruiten verdeeld. Een airco-unit stak uit van de vensterbank en nam de helft van de onderste ruit in beslag. Iets wits, boven de airco, had zijn aandacht getrokken.

Eerst dacht hij dat het een van die piepschuimen hoofden was die ze in warenhuizen of kapperszaken gebruiken om pruiken op te tonen. Hij dacht: wat grappig om zo'n ding voor je raam te zetten: een kaal, wit hoofd zonder gelaatstrekken dat de wacht hield over Orchard Street. Hij nam aan dat je in

New York praktisch alles kon aantreffen achter iemands raam. Als het hoofd van hem was geweest, dan had hij er minstens een zonnebril op gezet, om het karakter te geven. Een gekkigheidje. Hoewel, dat moest hij toegeven, mensen hem geen persoon voor gekkigheidjes vonden.

Maar hoe meer hij ernaar keek, hoe minder zeker hij werd dat het hoofd van wit piepschuim was. Het oppervlak leek glanzender, glibberig zelfs. Misschien was het van plastic, zoals de tasjes die je in de supermarkt kreeg, of een zak van de stomerij, maar dan niet zo'n doorzichtige.

Hij probeerde beter te kijken, erop in te zoomen.

Het gekke was, dit witte, bijna ronde voorwerp voor het raam had echt de vorm van een hoofd. Het plastic materiaal spande om een uitsteeksel dat niets anders kon zijn dan een neus. Het zat van boven strak om wat een voorhoofd leek, en om een kin aan de onderkant. Je zag zelfs iets van een mond: de lippen waren geopend, alsof ze naar adem snakten.

Of gilden.

Het was, dacht hij, alsof er een witte kous over iemands hoofd was getrokken. Maar de glans van het materiaal deed hem toch aan plastic denken.

Dat was niet zo slim. Om een plastic zak over je hoofd te trekken. Je kon stikken als je zoiets stoms deed.

Het kon niet anders of de persoon had de plastic zak aan de achterkant aangetrokken en stevig dichtgedraaid, anders zouden de contouren van het gezicht niet zo duidelijk te zien zijn. Maar hij zag van deze persoon geen armen of handen die de zak dichthielden.

En daarom vroeg hij zich af of iemand anders het soms deed.

O. O nee.

Was dat wat hij zag? Dat iemand een zak over het hoofd van een ander had getrokken? De luchttoevoer afsneed? Hem of haar verstikte? Was dat de verklaring voor die mond die naar adem leek te happen?

Wie overkwam dit? Een man? Een vrouw? En wie deed het hem of haar aan?

Plotseling moest hij denken aan de jongen voor het raam. Een ander raam. Vele jaren geleden.

Maar de persoon in dit raam, nu, zag er niet uit als een jongen of een meisje. Dit was een volwassene.

Een volwassene wiens leven ten einde kwam.

Zo zag het er in zijn ogen in ieder geval uit.

Hij voelde dat zijn hart sneller begon te kloppen. Hij had eerder dingen gezien op zijn reizen. Dingen die niet deugden. Maar vergeleken met dit waren dat kleinigheden. Nooit een moord.

En dit was een moord, daar was hij zeker van.

Hij schreeuwde niet. Hij zocht niet in zijn binnenzak naar zijn mobieltje om het alarmnummer te bellen. Hij rende niet de dichtstbijzijnde winkel in om te zeggen dat ze de politie moesten waarschuwen. Hij stormde het huis niet in en rende de twee trappen niet op om te proberen te stoppen wat er achter dit raam op de tweede verdieping gebeurde.

Het enige wat hij deed was voorzichtig zijn hand uitsteken, alsof het mogelijk was dat verstikte gezicht van de persoon op de tweede verdieping aan te raken, om te voelen wat er om zijn of haar hoofd gewikkeld was, om te komen tot een soort vaststelling van...

Klop klop.

Dan zou hij misschien beter begrijpen wat er gebeurde met deze persoon in...

Klop klop.

Hij was zo in beslag genomen door wat er bij het raam gebeurde dat het niet meteen tot hem doordrong dat iemand zijn aandacht wilde trekken. Er stond iemand achter de deur.

Hij liet de muis los, draaide zich om in zijn comfortabele bureaustoel en zei: 'Ja?'

De deur ging op een kier open. Vanaf de overloop zei iemand: 'Schiet op Thomas, we gaan eten.'

'Wat eten we?' vroeg hij.

'Hamburgers. Van de barbecue.'

De man in de bureaustoel zei vlak: 'Oké.'

Hij draaide zich om en keek opnieuw naar het bevroren beeld van het raam op zijn enorme computerscherm. Het onscherpe, witte, ingepakte hoofd dat daar zweefde. Een spookachtig gezicht.

Had iemand dit toentertijd gezien? Had iemand omhooggekeken?

Niemand had de jongen voor het raam gezien. Niemand had omhooggekeken. Niemand had hem geholpen.

De man liet het beeld op zijn scherm staan zodat hij het nog eens nauwkeurig kon bekijken als hij na het eten weer bovenkwam. Dan zou hij beslissen wat hij moest doen.

TWEE WEKEN EERDER

1

‘Kom binnen, Ray.’

Harry Peyton gaf me een hand, ging me voor zijn kantoor binnen en gebaarde naar de rode leren stoel tegenover zijn bureau. Hij was ongeveer even oud als mijn vader, maar zag er jaren jonger uit. Hij was een meter drieëntachtig lang, goed verzorgd, en zijn hoofd was zo glad als een meloen. Sommige mannen lijken ouder als ze kaal worden, maar Harry niet. Hij was langafstandsloper en zijn dure pak zat hem als gegoten. Zijn bureau was een toonbeeld van orde: een beeldscherm, een toetsenbord, een van de nieuwste smartphones. En één dossiermap. De rest van het bureau was zo leeg als een doek voordat de eerste penseelstreek wordt gezet.

‘Nogmaals, gecondoleerd,’ zei Harry. ‘Over jouw vader kun je wel honderd dingen zeggen, maar dominee Clayton vatte het prima samen: Adam Kilbride was een goed mens.’

Ik glimlachte geforceerd. ‘Ja, de dominee heeft het best goed gedaan, in aanmerking genomen dat hij mijn vader niet gekend heeft. Hij was niet bepaald een trouwe kerkganger. Ik neem aan dat we geboft hebben dat er iemand was die de dienst wilde leiden. Fijn dat je gekomen bent, zo hebben we het dozijn bijna volgemaakt.’

Er waren elf mensen op de begrafenis geweest, de dominee en mijzelf meegerekend. Harry was er, en drie van vaders collega’s van het bedrijf waarvoor hij had gewerkt, onder wie zijn vroegere baas Len Prentice en diens vrouw Marie. Ook was er een vriend van mijn vader die in Promise Falls een winkel in ijzerwaren had gedreven tot Home Depot aan de rand van de stad een filiaal opende en de klanten wegbleven. Zijn jongere broer Ted en zijn vrouw Roberta uit Cleveland waren ook gekomen, en een vrouw die Hannah heette, wier achternaam ik niet wist maar die even verderop aan de weg bij mijn vader woonde. En dan een vrouw die Thomas en ik nog van de middelbare school kenden, Julie McGill. Ze werkte voor de plaatselijke krant, de *Promise Falls Standard*, en had het artikel over mijn vaders ongeluk geschreven. Ze was niet gekomen om verslag te doen van de begrafenis –

door de manier waarop mijn vader om het leven was gekomen kwam hij even in het nieuws, maar hij was nooit burger van het jaar geweest of voorzitter van de Rotary of iets dergelijks. Hij was niet belangrijk genoeg voor de gemeenschap om er nog een artikel aan te wijden. Julie McGill was gekomen om mijn vader de laatste eer te bewijzen, meer niet.

De begrafenisonderneming bleef met een hoop broodjes eiersalade zitten. Ze stonden erop dat ik er een paar mee naar huis nam voor mijn broer. Ik had zijn afwezigheid verklaard door te zeggen dat hij zich niet lekker voelde, maar niemand, tenminste niemand die mijn broer kende, geloofde dat. Ik kwam in de verleiding om onderweg naar huis de broodjes uit het auto-raampje te kieperen. Laat de vogeltjes er maar van genieten, in plaats van mijn broer. Maar ik heb dat niet gedaan. Ik heb ze mee naar huis genomen en ze zijn allemaal opgegeten.

‘Ik hoopte dat je broer zou komen,’ zei Harry. ‘Het is al een tijdje geleden dat ik hem voor het laatst gezien heb.’ Eerst dacht ik dat hij het over deze bespreking had, wat ik vreemd vond omdat mijn broer niet de executeur-testamentair was. Toen besepte ik dat Harry de begrafenis bedoelde.

‘Ja, nou ja, ik heb mijn best gedaan,’ zei ik. ‘Hij was niet echt ziek.’

‘Dat dacht ik al.’

‘Ik heb geprobeerd hem over te halen, maar dat had geen zin.’

Peyton schudde meelevend zijn hoofd. ‘Je vader heeft altijd zijn best voor hem gedaan. Net als toen je moeder – die lieve Rose – nog onder ons was. Hoe lang is zij er al niet meer?’

‘Ze is in 2005 overleden.’

‘Daarna moet het nog moeilijker voor hem zijn geweest.’

‘Hij zat toen nog bij P&L,’ zei ik. Prentice en Long, de drukkerij. ‘Het werd volgens mij lastiger toen hij niet lang daarna met vervroegd pensioen ging. Omdat hij daarna voortdurend thuis was. Het vloog hem aan, maar hij was niet het type man dat ergens voor wegliep.’ Ik beet op mijn lip. ‘Mijn moeder had een manier om ermee om te gaan: zij accepteerde de dingen zoals ze waren, maar voor mijn vader was het zwaarder.’

‘Adam was eigenlijk nog jong,’ zei Harry. ‘Tweeënzestig, god nog aan toe. Ik was geschokt toen ik het hoorde.’

‘Ja, nou ja, ik ook,’ zei ik. ‘Mijn moeder heeft hem ik weet niet hoe vaak gezegd dat het gevaarlijk was om op die steile heuvel op de zitmaaier gras te maaien. Maar hij beweerde altijd dat hij wist wat hij deed. En daarbij: dat stuk van het terrein ligt een eind achter het huis – je kunt het vanaf de weg of vanaf de burens niet zien. Het is een helling van bijna vijfenveertig graden naar de beek toe. Mijn vader maaide daar altijd zijwaarts, en dan hing hij

met zijn bovenlichaam naar de heuvel, zodat de maaier niet zou kantelen.’

‘Hoe lang denken ze dat je vader daar heeft gelegen voor ze hem vonden, Ray?’

‘Hij is waarschijnlijk direct na het middageten naar buiten gegaan om het gras te maaien, en ze hebben hem pas tegen zessen gevonden. De maaimachine is gekanteld en boven op hem gevallen, en de bovenste rand van het stuur is in zijn middel terechtgekomen,’ – ik wees op mijn eigen buik – ‘z’n onderbuik, hè. En daardoor zijn zijn ingewanden verpletterd.’

‘Jezus,’ zei Harry. Hij legde zijn hand op zijn eigen buik en stelde zich voor hoeveel pijn mijn vader moest hebben geleden en god weet hoe lang.

Ik had er verder weinig aan toe te voegen.

‘Hij was een jaar jonger dan ik,’ zei Harry huiverend. ‘Af en toe gingen we samen iets drinken. Toen Rose nog leefde, speelden we nog wel eens een partijtje golf. Maar hij had het gevoel dat hij je broer niet achttien holes lang alleen thuis kon laten.’

‘Hij was er toch niet zo goed in,’ zei ik.

Harry glimlachte meesmuilend. ‘Ik zal eerlijk zijn: putten ging nog wel, maar zijn drive was waardeloos.’

Ik lachte. ‘Inderdaad.’

‘Maar toen Rose overleden was, had je vader zelfs geen tijd meer om een oefenballetje te slaan op de *driving range*.’

‘Hij gaf altijd hoog van jou op,’ zei ik. ‘Je was in de eerste plaats zijn vriend, en daarna pas zijn juridisch adviseur.’ Ze hadden elkaar minstens vijftientig jaar gekend, vanaf het moment dat Harry in scheiding lag en een tijdje zijn intrek had genomen boven een schoenenwinkel, hier in Promise Falls, in noordelijk New York, omdat hij zijn huis aan zijn ex-vrouw had afgestaan. Harry grapte altijd dat het van lef getuigde dat hij zijn diensten als scheidingsadvocaat aanbood terwijl hij zich bij zijn eigen scheiding volledig had laten uitkleden.

Harry’s mobieltje liet een rinkeltje horen, om aan te geven dat er een e-mail was binnengekomen, maar hij sloeg er geen acht op.

‘De laatste keer dat ik mijn vader gesproken heb,’ zei ik met een knikje naar de smartphone, ‘zei hij dat hij overwoog ook zo’n ding aan te schaffen. Hij had een mobiele telefoon waarmee je foto’s kon nemen, maar het was een oudje, de foto’s waren niet al te best. En hij wilde een toestel waarmee je e-mails kon verzenden.’

‘Adam was niet bang voor technische nieuwigheden,’ zei Harry. Toen klapte hij in zijn handen om aan te geven dat het tijd was om over te gaan op de reden van mijn bezoek. ‘Je vertelde op de begrafenis dat je nog steeds die studio in Burlington hebt?’

Ik woonde net over de staatsgrens van New York, in Vermont.

‘Ja,’ zei ik.

‘De zaken gaan goed?’

‘Niet slecht. Maar de branche verandert.’

‘Ik heb een tekening van je gezien – noem je het zo?’

‘Jazeker,’ zei ik. ‘Illustraties. Karikaturen.’

‘Ik zag er een paar weken geleden een in de *New York Times Book Review*.

Ik weet direct of het er een van jou is. De mensen hebben allemaal grote koppen en kleine lijfjes, alsof ze ieder moment door het gewicht van hun hoofden kunnen omkieperen. En ze hebben van die zachte lijnen. Ik vind het prachtig hoe je hun huidskleur en zo aanbrengt. Hoe doe je dat?’

‘Airbrush,’ zei ik.

‘Werk je nog veel voor de *Times*?’

‘Niet zo veel als vroeger. Een database met plaatjes is veel eenvoudiger dan iemand inhuren die uit het niets een illustratie moet leveren. Kranten en tijdschriften zijn aan het bezuinigen. Ik werk tegenwoordig meer voor websites.’

‘Ontwerp je die? Websites?’

‘Nee. Ik doe het artwork en dat geef ik dan aan de websitebouwers.’

‘Je zou zeggen dat als je voor kranten en tijdschriften in New York en Washington werkt, je daar dan ook moet wonen, maar dat zal er tegenwoordig wel niet meer zo veel toe doen.’

‘Wat je niet kunt scannen en mailen, kun je met FedEx versturen,’ zei ik. Toen ik verder zweeg, sloeg Harry de map op zijn bureau open en bekeek de papieren die erin zaten.

‘Ray, ik neem aan dat je het testament van je vader hebt gezien,’ zei hij.

‘Ja.’

‘Hij had het heel lang niet bijgewerkt. Na de dood van je moeder heeft hij een paar dingen veranderd. Maar waar het om gaat: ik kwam hem een keer toevallig tegen, hij zat koffie te drinken bij Kelly’s en bood mij er ook een aan. Hij zat alleen aan een tafeltje bij het raam, keek naar buiten en af en toe in de *Standard*, maar die las hij niet echt. Ik had hem daar wel vaker zien zitten, alsof hij soms even alleen moest zijn, weg van het huis. Maar goed, hij wenkte me en zei dat hij overwoog om het aan te passen, zijn testament dus, en dat hij misschien een aantal bijzondere bepalingen wilde opnemen, maar dat is er nooit meer van gekomen.’

‘Dat wist ik niet,’ zei ik. ‘Maar het verbaast me eigenlijk niet. Gezien de toestand met mijn broer kan ik me voorstellen dat hij aan de een meer wilde nalaten dan aan de ander.’

‘Eerlijk gezegd zou ik, als Adam hier was gekomen om veranderingen aan te brengen, mijn best hebben gedaan om hem uit het hoofd te praten het ene kind boven het andere te bevoordelen. Ik had tegen hem gezegd dat je je kinderen het beste gelijk kunt behandelen, anders leidt het na je dood tot scheve gezichten. Natuurlijk was het uiteindelijk zijn beslissing. Maar hoewel het testament in zijn huidige staat redelijk ongecompliceerd is, zijn er toch dingen waarover je zult moeten nadenken.’

Ik zag voor me hoe mijn vader bij Kelly’s zat, alleen aan een tafeltje. Sinds de dood van mijn moeder had hij tijd genoeg voor zichzelf, ook al was hij in de letterlijke zin van het woord niet alleen. Hij hoefde het huis niet uit om zich af te zonderen, maar ik begreep wel dat hij er behoefte aan had te ontsnappen. Soms moet je wéten dat je absoluut alleen bent, dan wil je een andere omgeving. Het maakte me verdrietig hierover na te denken.

‘Dan neem ik aan dat het nu fiftyfifty is,’ zei ik. ‘Als de nalatenschap geliquideerd is, gaat de ene helft naar mij en de andere naar mijn broer.’

‘Ja. Het huis en de aandelen.’

‘Die aandelen, dat zal zo’n ton zijn,’ zei ik. ‘Dat is wat mijn moeder en hij opzij hebben kunnen leggen voor hun pensioen. Ze hebben jaren gespaard. Ze hebben nooit een cent aan zichzelf uitgegeven. Hij zou het met die ton tot zijn dood hebben kunnen uitzingen.’ Ik verbeterde mezelf: ‘Als hij nog twintig of dertig jaar had geleefd, bedoel ik. En dan is er ook nog een levensverzekering, heb ik begrepen, maar dat is een klein bedrag.’

Harry Peyton knikte, leunde achterover in zijn stoel, vlocht zijn vingers achter zijn hoofd ineen. Hij zoog tussen zijn tanden lucht naar binnen. ‘Je moet beslissen wat je met het huis doet. Je hebt het recht om het te koop te zetten en de opbrengst met je broer te delen. Er rust geen hypotheek meer op, en ik denk dat je er drie à vier ton voor kunt krijgen.’

‘Zoiets, ja,’ zei ik. ‘Er zit bijna zesentwintig hectare grond bij.’

‘Dan zouden jullie, als je dat ervoor krijgt, allebei op een kwart miljoen uitkomen, zo om en nabij. Dat is geen slecht bedrag, alles in aanmerking genomen. Hoe oud ben je, Ray?’

‘Zevenendertig.’

‘En je broer is twee jaar jonger?’

‘Ja.’

Peyton knikte langzaam. ‘Als het verstandig belegd wordt, zal hij er een hele tijd mee vooruit kunnen. Maar hij is nog jong, en het duurt nog wel even voor hij zijn ouderdomspensioen krijgt. Hij is niet geschikt voor een baantje, heb ik van je vader begrepen.’

Ik aarzelde. ‘Klopt.’

‘Voor jou, tja, voor jou is het geld iets anders. Je kunt het beleggen, je kunt een groter huis kopen voor als je – ik weet dat je niet getrouwd bent, Ray, maar eens zul je iemand tegenkomen en dan krijg je kinderen...’

‘Tja’ zei ik. Ik was een paar keer bijna getrouwd geweest toen ik in de twintig was, maar het was er nooit daadwerkelijk van gekomen. ‘Ik zie mezelf geen kinderen krijgen.’

‘Je weet maar nooit.’ Hij wuifde weer met zijn hand. ‘Dat gaat me verder niet aan, behalve in een onofficiële rol, want ik denk dat je vader hoopte dat ik me om jullie jongens zou bekommeren en jullie raad zou geven als dat kan.’ Hij lachte. ‘Maar jullie zijn natuurlijk geen jongens meer. Dat is al heel lang geleden.’

‘Ik waardeer je adviezen, Harry.’

‘Wat ik wil zeggen, Ray: voor jou is het een meevallertje, maar zonder dat geld had je het ook prima gered. Jij verdient een goede boterham, en als het tegenzit met je werk, zul je iets anders vinden, jij komt wel op je pootjes terecht. Maar voor je broer is deze erfenis het enige wat hij ooit zal hebben. Hij heeft dat geld van het huis nodig om zijn hoofd boven water te houden, vooropgesteld dat hij een woning vindt, iets geschikts, met huursubsidie of zo.’

‘Daar heb ik al over zitten nadenken,’ zei ik.

‘Maar wat ik me afvroeg, zal het je lukken hem het huis uit te krijgen? Ik bedoel niet alleen voor een middagje, maar voor altijd?’

Ik keek de kamer rond, alsof ik daar het antwoord kon vinden. ‘Ik weet het niet. Het is niet zo dat hij – hoe heet dat ook weer? – agorafobie heeft. Het lukte mijn vader wel om hem af en toe naar buiten te krijgen, meestal voor afspraken met zijn arts.’ Ik vond het moeilijk om ‘psychiater’ te zeggen, maar Harry kende de situatie. ‘Het is niet zozeer een probleem om hem naar buiten te krijgen, het is een probleem om hem van zijn toetsenbord los te weken. Als mijn vader en hij weggingen, dan kwamen ze allebei behoorlijk uitgeput terug. Nee, ik verheug me er niet op hem te moeten verhuizen en in een nieuw huis te installeren.’

Harry zei: ‘Nou, ik zal de zaken in gang brengen. Het fijne voor jou is dat je als executeur-testamentair weinig hoeft te doen, behalve af en toe langskomen om je handtekening te zetten. Soms heb ik je ergens voor nodig, dan vraag ik Alice je een belletje te geven. Je zult wellicht het huis willen laten taxeren, dan weet je wat het zal opbrengen.’ Hij bladerde door zijn papieren. ‘Ik geloof dat ik hier al je telefoonnummers heb, en je e-mailadres.’

‘Ja,’ zei ik.

‘En je wist waarschijnlijk wel – je vader heeft me een kopie van zijn polis

gestuurd voor het dossier – dat zijn levensverzekering extra uitkeert bij dood door ongeval.’

‘Dat wist ik niet.’

‘Nog eens vijftigduizend. Weer wat centjes voor in de pot.’ Harry zweeg even terwijl ik dit nieuws verwerkte. ‘Je blijft nog een poosje hier voor je weer teruggaat naar Burlington?’

‘Tot ik alles geregeld heb.’

We waren klaar, althans voorlopig. Terwijl Harry met me meeliep naar de deur legde hij zijn hand op mijn arm.

‘Ray,’ zei hij voorzichtig, ‘wat denk je, als je broer had gemerkt hoe lang je vader al weg was uit huis, als hij wat eerder naar hem was gaan zoeken, zou dat verschil hebben gemaakt?’

Ik had mezelf die vraag ook gesteld. Mijn vader, die net aan de andere kant van de heuvel tegen de grond werd gedrukt, een paar uur voor mijn broer hem had gevonden. Het moest een hoop kabaal hebben gemaakt toen het ongeluk gebeurde. De zitmaaier die omkieperde, de loeiend ronddraaiende messen.

Had hij geroepen? En als hij dat had gedaan, zou dat boven het geluid van de maaimachine uit te horen zijn geweest? Zouden die geluiden over de heuvel tot in het huis zijn doorgedrongen?

Mijn broer had waarschijnlijk helemaal niets gehoord.

‘Ik hou mezelf voor dat het geen verschil had gemaakt,’ zei ik. ‘Het heeft geen zin iets anders te denken.’

Harry knikte begripvol. ‘Ik denk dat dat de beste houding is. Wat gebeurd is, is gebeurd. Je kunt de klok niet terugzetten.’ Ik vroeg me af of Harry met nog een cliché zou komen, maar in plaats daarvan zei hij: ‘Hij gaat echt helemaal op in zijn eigen wereldje, hè?’

‘Ja, je weet niet half hoe erg het is,’ zei ik.

2

Ik stapte in mijn auto en reed terug naar het huis van mijn vader.

Nadat mama was overleden, had ik het nog heel lang beschouwd als het huis van mijn ouders, ook al woonde mijn vader daar zonder haar. Het duurde wel een jaar voordat ik er niet meer zo over dacht. Mijn vader was nog geen week dood, en ik wist dat het een tijdje zou duren voor ik het huis niet meer als zijn huis zou beschouwen.

Maar het was niet van hem. Niet meer. Het was van mij.

En van mijn broer.

Ik had hier nooit gewoond. Er was een logeerkamer waar ik sliep als ik op bezoek kwam, maar hier lagen geen herinneringen aan mijn jeugd. Geen lade vol *Playboys* en *Penthouses*, geen autootjes op planken, geen posters aan de muur. Mijn ouders hadden dit huis gekocht toen ik eenentwintig was. Ik was het huis al uit, het huis aan Stonywood Drive, in het centrum van Promise Falls. Mijn ouders hadden gehoopt dat een van hun zonen carrière zou maken, maar hadden die droom opgeschort toen ik mijn studie aan de universiteit van Albany afbrak en een baantje kreeg bij een galerie in Beekman Street in Saratoga Springs.

Mijn ouders waren nooit boeren geweest, maar dit huis was precies wat ze zochten. In de eerste plaats omdat het buiten lag, de dichtstbijzijnde burens woonden een paar honderd meter verderop. Ze hadden er hun privacy. Ze zaten wat afgelegen. Het beperkte de kans op een nieuw incident.

Ten tweede was het voor mijn vader toch een relatief korte rit naar zijn werk. Maar in plaats van naar Promise Falls te rijden en het centrum te doorkruisen om er aan de andere kant weer uit te komen, nam hij een omweg over de ringweg die eind jaren zeventig was aangelegd. Papa had altijd met veel plezier voor P&L gewerkt. Hij wilde niet op zoek naar een baan dicht bij huis.

Ten derde was het een erg leuk huis, met de dakkapellen en de veranda rondom. Mijn moeder had het heerlijk gevonden om op die veranda te zitten, drie seizoenen per jaar. Er hoorde een grote schuur bij het huis, die mijn

vader niet echt nodig had, behalve dan om zijn gereedschap in op te bergen en de zitmaaier te stallen. Maar ze vonden het ding er leuk uitzien, ook al werd er niet iedere herfst hooi in opgeslagen.

Er zat veel grond bij het huis, maar mijn ouders onderhielden slechts een kleine hectare. Achter het huis lag een uitgestrekt grasveld. Ongeveer achttien meter was het vlak terrein, daarna liep het schuin naar beneden af, naar de beek die uit het zicht naar de rivier kronkelde, die naar het centrum van de stad stroomde en daar de waterval van Promise Falls vormde.

Ik was nog maar één keer naar de beek gelopen sinds ik thuis was gekomen. Daar wachtte mij een taak, als ik die eindelijk aan zou durven.

Een deel van het vlakke, boomloze land, voorbij het stuk dat mijn vader onderhield, was verpacht aan boerderijen in de buurt. Jarenlang had dat mijn ouders een extra – hoewel miniem – inkomen opgeleverd. Het dichtstbijzijnde bos lag aan de andere kant van de weg. Als je van die weg de oprit op reed, stonden het huis en de schuur aan de horizon als een paar dozen op een platte goederenwagon. Mijn moeder zei altijd dat ze een lange oprit prettig vond: als ze iemand op de oprit zag – wat niet vaak het geval was, zij was de eerste om dat toe te geven – had ze tijd genoeg om zich op het bezoek voor te bereiden.

‘De mensen komen meestal niet langs met goed nieuws,’ heeft ze meer dan eens gezegd. Dat was in ieder geval haar ervaring geweest, vooral die keer toen ze nog een jong meisje was en regeringsambtenaren bij haar moeder langs waren gekomen om te vertellen dat haar man niet uit Korea terug zou keren.

Ik reed door tot vlak bij het trapje van de veranda en zette mijn fourwheeldrive Audi Q5 naast mijn vaders tien jaar oude Chrysler minivan. Hij vond een Duitse auto maar niets, hij was van mening dat je de economie van landen die we eens hadden bevochten, niet moest steunen. ‘Als we auto’s uit Noord-Vietnam gaan importeren,’ had hij een paar maanden geleden gezegd, ‘neem jij er zeker een.’ Omdat dit zo’n punt voor hem was, had ik aangeboden zijn geliefde Sony-tv terug te brengen; het beeldscherm was groot genoeg om de puck te zien als hij naar de play-offs van de Stanley Cup keek. ‘Omdat het een Japans toestel is, en zo,’ zei ik.

‘Als je een vinger naar dat ding uitsteekt, krijg je een dreun,’ zei hij.

Ik liep met twee treden tegelijk het trapje van de veranda op, deed de voordeur van het slot – ik had de huissleutel niet van mijn vaders sleutelring hoeven halen, ik had er zelf al een – en liep naar de keuken. De klok aan de muur liet zien dat het bijna half vijf was. Tijd om te bedenken wat we moesten eten.

Ik keek in de vriezer om te zien wat er nog over was van mijn vaders laatste rit naar de supermarkt. Hij was geen geweldige kok, maar had wel een paar basisrecepten onder de knie. Hij kon water voor pasta op zetten, of de oven voorverwarmen en er een kip in schuiven. Maar voor de dagen dat hij geen energie had voor zoiets ingewikkelds, had hij de vriezer volgepropt met hamburgers en vissticks en ovenpatat en genoeg diepvriesmaaltijden om er een handeltje in te beginnen.

Vanavond kon ik het redden met wat er nog was, maar morgen moest ik naar de supermarkt. Eerlijk gezegd was ik zelf ook niet zo'n geweldige kok, en in Burlington had ik het veel avonden niet de moeite waard gevonden om iets ambitieuzers dan een kommetje Cheerio's voor mezelf klaar te maken. Als je alleen woont, is het denk ik moeilijk om de motivatie op te brengen voor het bereiden van een echte maaltijd en die netjes zoals het hoort op te eten. Veel avonden at ik staande in de keuken terwijl ik naar het journaal op tv keek, of ik nam mijn bord met lasagne uit de magnetron mee naar boven, naar mijn studio, en at terwijl ik werkte.

Ik deed de koelkast open. Er stonden zes blikjes Bud in. Mijn vader dronk graag betaalbaar, simpel bier. Ik vond het ergens een beetje gek om zijn laatste sixpack aan te breken, maar dat weerhield me er niet van er eentje open te trekken.

'Op jou, pap,' zei ik terwijl ik het blikje hief en aan de keukentafel ging zitten.

De keuken was bijna net zo netjes als ik hem had aangetroffen. Mijn vader was een pietje-precies, en daarom was de overloop boven voor hem zo moeilijk te verteren. Ik schreef zijn pietluttigheid toe aan zijn tijd in het leger. Hij had twee jaar als dienstplichtig militair gediend, de meeste tijd in Vietnam. Hij praatte er nooit over. 'Het is voorbij,' zei hij als het onderwerp wel eens ter sprake kwam. Hij vond eerder dat hij zijn hebbelikheden te danken had aan zijn werk in de drukkerij, waar het draaide om precisie en aandacht voor details.

Ik zat daar, dronk mijn vaders bier en probeerde energie te verzamelen om iets te ontdooien of in de magnetron te zetten. Ik trok nog een blikje open en haalde dingen uit de vriezer. Omdat ik niet gewend was aan deze keuken, moest ik verschillende lades opentrekken voor ik placemats, bestek en servetten gevonden had.

Toen het eten bijna klaar was, liep ik door de zitkamer naar de trap. Voor ik naar boven ging legde ik mijn hand even op de leuning en keek de kamer door: de geruite bank die mijn ouders zestien jaar geleden hiernaartoe hadden verhuisd vanuit het huis in Promise Falls, de leunstoel waarin mijn va-